

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201047
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5622201047.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého X. L., nar. XX. XX. XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti Z. L., nar. X. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu V. XXXX/XX, I. T., dieťa matky: I. L., nar. XX. X. XXXX, prihlásenej k trvalému pobytu B. C. XX/XX, I. T. - U. T. a otca neuvedeného v rodnom liste maloletého, navrhovateľa: Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, za účasti Diagnostického centra pre mládež, so sídlom Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica, IČO: 00 163 252, v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie:

Z. L., nar. X. XX. XXXX je p o v i n n á o d o v z d a ť maloletého X. L., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Diagnostického centra pre mládež, so sídlom Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica, IČO: 00 163 252 na zabezpečenie diagnostiky maloletému s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti, najdlhšie na dobu 3 mesiacov od odovzdania maloletého diagnostickému centru.

II. Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 29. 3. 2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým žiada, aby súd nariadil dočasné odovzdanie maloletého X. L., nar. XX. XX. XXXX, do starostlivosti Diagnostického centra pre mládež, Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica, za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky na dobu najdlhšie 3 mesiace. Maloletý X. pochádza z neúplnej rodiny. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 10P/45/2014 zo dňa 29. 9. 2014, právoplatným dňom 13. 11. 2014, bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Z. L.. V rodine sa vyskytujú sociálno-patologické javy. Matka maloletého bola vo VTOS, z ktorého sa vrátila v mesiaci august 2021. X. nemá vytvorené pevné citové väzby na matku, od narodenia vyrastá v domácnosti starej matky. Matka nevie výchovne pôsobiť na správanie maloletého. X. sestra P. bola umiestnená v Reedukačnom centre v Košiciach, z dôvodu problémového správania. Otec dieťaťa X. Ď.D. sa na starostlivosti a výchove maloletého nepodieľa. X. žije a vyrastá v prostredí rómskej komunity, čo má vplyv na jeho správanie a výchovu. Výchova zo strany starej matky je benevolentná. X. má v prirodzenom prostredí zabezpečenú dobrú starostlivosť zo strany starej matky. Hygiena domácnosti je na dobrej úrovni. Stará matka spolupracovala so školou, zaujímala sa o správanie maloletého v škole. Navštevovala s ním odborníkov z oblasti psychiatrie a psychológie. V minulosti mal nastavenú medikamentóznú liečbu od pedopsychiatra, aktuálne je bez medikamentácie, keďže lieky odmietol užívať. X. je vedený v evidencii detí s problémovým správaním od roku 2016 z dôvodu spáchania priestupku proti majetku (viď príloha č. 2). V roku 2018 bolo školou avizované problémové správanie maloletého v školskom prostredí (odvrával, objavovali sa u neho v komunikácii vulgarizmy, provokoval

spolužiakov, občas opustil výchovno-vzdelávací proces). Má ukončenú Základnú školu na B. J.. H. U. XXXX, I. T.. Na základnej škole sa vzdelával na žiadosť zákonného zástupcu a odporúčanie lekára 2 hodiny týždenne. Dňa 4. 10. 2019 vydal úrad pre maloletého X. a jeho sestru I. odporúčanie na vykonávanie opatrení terénnou a ambulantnou formou Centrom pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, z dôvodu výchovných problémov v školskom prostredí. Zo záverečnej správy centra zo dňa 1. 4. 2020 vyplýva, že správanie maloletého X. sa v školskom prostredí zlepšilo. Počas karanténnych opatrení bol vzdelávaný dištančnou formou, školou nebolo vzhľadom k uvedenej situácii avizované problémové správanie maloletého. Dňa 15. 3. 2021 sa maloletý dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš bol uznaný vinným a bolo mu uložené pokarhanie (viď príloha č. 3). Dňa 27. 10. 2021 sa dopustil ďalšieho priestupku, a to priestupku proti majetku. Rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš bol uznaný vinným a bola mu uložená pokuta vo výške 10,- eur (viď príloha č. 4). V školskom roku 2021/2022 nastúpil na Strednú odbornú školu U. P. I. T.. Z uvedenej školy prestúpil na Odborné učilište a Praktickú školu, Y.. H. XXXX, I. T. (ďalej len „škola“), kde bol 1. 10. 2021 zaradený na učebný odbor stavebná výroba - murárske práce. Dňa 2. 3. 2022 bola úradu doručená správa školy, kde sa uvádza že maloletý má nevhodné správanie na vyučovaní, porušuje neustále školský poriadok, má neskoré príchody na vyučovanie, nerešpektuje autoritu učiteľa. Na hodinách nespokupracuje s vyučujúcimi, uteká z odborného výcviku, neustále v škole používa mobilný telefón, odmieta ho odovzdať, v prípade, že mu ho vyučujúci vezme, prejavy jeho správania sú neprimerané. Viackrát sa vyhrážal, že vyskočí z okna, vyskočil na parapetnú dosku. Vyhrážal sa vyučujúcej, že ju zabije, rozpráva oplzlosti sexuálneho charakteru (viď príloha č. 5). Bartolomej je vedený v pedopsychiatrickej ambulancii MUDr. B.. Z lekárskej správy zo dňa 22. 2. 2022 vyplýva, že maloletý má diagnostikovanú ľahkú mentálnu retardáciu s poruchami správania. Pri užívaní liekov nespokupracuje, toho času je z uvedeného dôvodu bez medikamentácie. Má odporúčané navštevovať školu každý deň v plnom rozsahu. Stará matka uviedla, že s X. mala absolvovať opakovane diagnostické vyšetrenie v centre pedagogicko-psychologickej poradne a prevencie, čo maloletý odmietol. Stará matka uviedla, že X. trávi veľa času na mobilnom telefóne aj počas noci, ráno nechce vstávať, odmieta ísť do školy, je unavený. Maloletý ju nerešpektuje, nevie na neho výchovne pôsobiť. S nástupom na odbornú školu sa správanie maloletého začalo neúnosne zhoršovať, pedagógovia majú strach chodiť na vyučovanie. Dňa 8. 3. 2022 bolo uskutočnené stretnutie za účasti školy, starej matky a úradu s cieľom riešenia problémového správania X.. Vzhľadom na zhoršujúce sa správanie v školskom prostredí bolo dohodnuté, že úrad začne vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (viď príloha č. 6). Úrad dňa 15. 3. 2022 požiadal Diagnostické centrum pre mládež, Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica, o vyjadrenie k umiestneniu maloletého v ich zariadení. Diagnostické centrum dňa 23. 3. 2022 súhlasilo s umiestnením maloletého za účelom vykonania odbornej diagnostiky na dobu maximálne 3 mesiacov (číslo listu 7 spisu).

2. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“): Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 367 ods. 1 CMP: Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa 367 ods. 2 CMP: O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 3 CMP: Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 367 ods. 4 CMP: Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Podľa § 325 ods. 1 CSP: Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP: V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP: Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP: Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

§ 121 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene niektorých zákonov: (1) Diagnostické centrum poskytuje diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom na základe b) neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu. (2) Diagnostické centrum najmä a) zabezpečuje diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti, c) vypracúva diagnostické správy o dieťati, ktoré slúžia ako vstupný podklad zariadeniu, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť alebo ochranná výchova, na vypracovanie individuálneho reedukačného programu alebo výchovno-vzdelávacieho programu pre prácu odborníkov s deťmi mimo zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť alebo ochranná výchova, d) vypracúva odporúčanie o umiestnení dieťaťa po ukončení pobytu v diagnostickom centre s ohľadom na možnosť prípravy na povolanie, uplatnenia na trhu práce a úpravy rodinných pomerov; ak diagnostické centrum odporúča absolvovanie výchovy a vzdelávania v reedukačnom centre, v odporúčaní uvedie konkrétne reedukačné centrum. (3) Pobyt dieťaťa v diagnostickom centre trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov.

3. Civilný mimosporový poriadok, ako osobitný právny predpis (lex specialis), v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, a to konkrétne vo veciach ochrany maloletého (§ 365 CMP), vo veciach výživného (§ 366 CMP), vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého (§ 367 CMP úprava nariadenia odovzdania dieťaťa osobe, ktorá má maloletého pri sebe do starostlivosti osobe určenej súdom) a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (§ 368 CMP). Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP.

4. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Ďalším zo základných zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Všeobecne platí, že neodkladné opatrenie vyžaduje okrem osvedčenia danosti práva aj naliehavosť takéhoto opatrenia a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, zúžený.

5. Vykonaným dokazovaním, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, mal súd za preukázané, že maloletý sa v súčasnosti nachádza v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Maloletý sa opakovane dopúšťa deliktuálneho správania. Okresným úradom Liptovský Mikuláš bol maloletý viackrát uznaný vinným zo spáchania priestupkov majetkovej povahy a priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu. Maloletý sa nevhodne správa aj v školskom prostredí. Maloletý sa odmieta zapájať do vyučovania v škole, uteká z vyučovania. Počas vyučovania používa mobilný telefón a po jeho odobratí sa vyhráža samovraždou. Vyučujúci majú strach chodiť na vyučovanie. Učiteľke sa vyhrážal, že ju zabije a rozpráva oplzlosti sexuálneho charakteru. Raz sa v triede obnažoval. Starej matke bolo poskytnuté poradenstvo, ale maloletý jej dohováranie nerešpektuje. Maloletý mal absolvovať diagnostické vyšetrenie v centre pedagogicko-psychologickej poradne, ktoré

odmietol. Maloletý je evidovaný v pedopsychiatrickej ambulancii MUDr. T. B., ktorý v správe zo dňa 22. 2. 2022 uviedol, že je potrebné umiestnenie maloletého v RC (reedukačné centrum), lebo opakovane odmieta chodiť do školy, je svojvoľný, impulzívny a trpí poruchou pozornosti. Súd konštatuje, že predchádzajúce opatrenia nevedli k náprave správania maloletého. Zdravý vývin a výchova maloletého dieťaťa sú vážne ohrozené, preto súd podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil starej matke povinnosť odovzdať maloletého X. do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra pre mládež na zabezpečenie odbornej diagnostiky, potrebnej k ďalšiemu postupu nevyhnutnému na zabezpečenie riadnej výchovy a úpravy správania maloletého (§ 121 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. a/, ods. 3 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní „školský zákon“ a o zmene niektorých zákonov) Zariadenie s umiestnením maloletého vyjadrilo súhlas dňa 23. 3. 2022.

6. Keďže nariadené neodkladné opatrenie má totožný obsah s výrokom rozhodnutia vo veci samej (§ 330 CSP, § 58 CMP), súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania (§ 52 CMP) vo výroku II. uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP)